

DİN İSTİSMARINA KARŞI SAHİH DİNİ BİLGİNİN ÖNEMİ

(12 Temmuz 2019 Cuma Vaazı)

İnsan sadece bedenden ibaret bir varlık değildir. İnsan, hem beden hem de ruhu olan akıllı ve şuurlu bir varlıktır. Bedenin ihtiyaçları olduğu gibi ruhunda ihtiyaçları vardır.

Dünya hayatına imtihan için gönderilen insanın hem dünyada hem de ahirette mutlu olması için yol göstericiye, kılavuza ihtiyacı vardır. İnsan, iyiliği ve kötülüğü yapabilme kabiliyeti ile yaratılmıştır. İnsanın istek ve arzularına sınır ve ölçü getirecek, yaşadığı dünya hayatında doğru ile yanlış, iyi ile kötüyü, güzel ile çirkini gösterecek, yaratılış gayesine uygun hayatın esasları ve kurallarını belirleyecek, bir arada yaşadığında hak ve vazifelerini tespit edecek, onu ahirete hazırlayacak bir nizama ve kurallara ihtiyaç vardır.

A. DİNİN TANIMI VE DİNE OLAN İHTİYAÇ

Din, Allah-u Teâlâ tarafından konulmuş olan, insanların yeryüzündeki yaşayışları düzenleyerek onları hem bu dünyada hem de ahirette mutluluğa kavuşturan, mutluluğa erme yollarını gösteren, yaratılışta gaye ve hedefi, Allah'a ne şekilde ibadet edileceğini bildiren akıl sahibi kimseleri kendi iradeleri ile hayırlı ve güzel işlere yönelten, peygamberler aracılığı ile insanlara ulaştırılan ilâhî kanun ve nizamdır. (A. Saim Kılavuz, Ana Hatlarıyla İslam Akaidi ve Kelama Giriş, İstanbul 2015, 23)

İnsanda doğuştan din duygusu, inanma ihtiyacı vardır. Ancak bu insanda hazır bir Allah inancı anlamında değil, onu bu inanca götürecektir kabiliyet ve imkânlar anlamındadır.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

“O halde sen hanîf olarak bütün varlığınla dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmışsa ona yönel! Allah'ın yaratmasında değişme olmaz. İşte doğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler.” (Rum, 30/30)

İnsanda din duygusu fitri olmakla birlikte, kişinin çevresi, ailesi inancın şekillenmesinde etkili olmaktadır. Peygamber Efendimiz (s.a.s) şöyle buyurmuştur:

كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ

“Her doğan çocuk fitrat üzere doğar. Sonra anne babası onu Yahudi, Hristiyan veya Mecusi yapar.” (Buhari, Cenâiz, 92)

Allah (c.c.) insanı en güzel şekilde ve halife olarak yaratmış, akıl ve irade sahibi kılmıştır. Bununla birlikte insanın dünya hayatında karşılaştığı problemlerin üstesinden gelemediği, yanlış tercihte bulunduğu, akli selim ile hareket edemediği zamanlar olmuştur. Rabbimiz akıl ve iradesi ile insanı yalnız bırakmamış, ilahi rahmet ve hikmetinin tecellisi olarak peygamberler göndererek insanoğlunu desteklemiştir. Rabbimiz son peygamber olarak Hz. Muhammed (s.a.s.)'i ve son din olarak İslam'ı, son kitap olarak Kur'an'ı seçmiştir. Ayet-i kerime de buyrulmuştur ki:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım, sizin için din olarak İslâmiyet'i beğendim.” (Maide, 5/3) bir diğer ayet-i kerimede de son din İslam olduğu vurgusu yapılmıştır.

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“Kim İslâm’dan başka bir din arama çabası içine girerse, bilsin ki bu kendisinden asla kabul edilmeyecek ve o âhirette ziyan edenlerden olacaktır.” (Ali İmran, 3/85)

B. DİN İSTİSMARI

Din, insanlar üzerinde en etkili olan kurumlardan biridir. İnsanın dine olan ihtiyacı, dinin insan ve toplumlar üzerindeki etkisi, din ve dîn müesseselerin güven vermesi tarih boyunca suiistimal edilmiştir.

Se-me-ra kökünden gelen istismar, “bir şeyin ürününü devşirmek ve üründen istifade etmek” demektir. Bu olumlu anlam, Türkçe de “suiistimal etmek, sömürmek” olumsuz anlamıyla yaygınlaşmıştır. Din istismarı, din sömürüsü yapmak, dine dair kavramlar ve değerler ile insanları aldatarak çıkar elde etmek ve kendi menfaatleri için dini kullanmak demektir.

Kur’an-ı Kerim Yahudilerin dini nasıl istismar ettikleri örneğini verir. Kur’an’da, Yahudilerin kutsal kitapları Tevrat’ı ekleme ve çıkarma yapma, yanlış anlam verme, hakkı gizleme, hakkı batılla karıştırma, insanların delillere ulaşmasına engel olma, Tevrat’ta yazılı bilgilerin insanlardan gizlenmesi gibi yöntemlerle dini menfaatlerine göre kullandıkları anlatılmıştır.

وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

“...Oysa onlardan bir zümre, Allah’ın kelâmını işitirler; sonra o kelâmı iyice anlamış olmalarına rağmen yine de bile bile onu tahrif ederlerdi.” (Bakara, 2/75)

Sözlükte tahrif “bir sözün veya metnin lafzını ya da mânasını değiştirip bozma” anlamına gelir. Abdullah b. Abbas’ın buradaki tahrifi, “Tevrat’ın lafzı aynen kaldığı halde yorumunun saptırılması” şeklinde açıkladığı rivayet edilir (İbn Atıyye, I, 168). Taberî de tahrifi bu anlamda açıklamıştır (I, 368). (Komisyon, Kur’an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri, Ankara 2006, I, 146)

Ayet ve hadisleri hevası doğrultusunda, çarpıtarak, bağlamından kopararak kendi görüşünü desteklemek için yorumlamak, zahir ve hakiki mana yerine batinî yorumu tercih etmek, Kur’an ve sünnetin önüne başka kaynakları geçirmek din istismarcılarının işidir.

Mescid-i Dırar:

Asrısaadette münafıklar İslâmiyet’in Medine’de güçlenerek yayılmasından rahatsız oluyor ve bu gelişmeyi önleyemedikleri için hayıflanıyorlardı. Hz. Bilâl’in okuduğu ezanın ardından müminlerin Mescid-i Nebevî’de saf tuttuğunu, birlik ve dayanışmalarının giderek arttığını görüyor, Hz. Peygamber’in sohbetlerine katılan müminlerin sayısının çoğalmasından hüzünle seyretmekten başka ellerinden bir şey gelmediğini söylüyorlardı. Münafıklar, toplanabilecekleri, kendi aralarında görüşme yapacakları, dikkat çekmeyecek bir mekâna ihtiyaçları vardı. Bu niyetle Kubâ Mescidi’nin karşısına Mescid-i Nebevî’ye alternatif olarak, bir mescit inşa etmeye karar verdiler. Böylece bir mescid inşa edip cemaate devam etmeyi kolaylaştırdıkları izlenimi uyandıracaklar, hem de Mescid-i Nebevî ile Mescid-i Kubâ cemaati arasında bir tefrika çıkarmış olacaklardı. Hz. Peygamber, Medine dışında Zûevan denilen yerde Tebuk Seferi’nin son hazırlıklarıyla meşgulken münafıklardan beş kişilik bir heyet gelip yağmurlu ve soğuk kış gecelerinde hasta ve özürlü olanların namaz kılması için bir mescid inşa ettiklerini ve kendilerine namaz kıldırarak burayı ibadete açmasını istediler. Resûl-i Ekrem sefere çıkmakta olduğunu, dönüşte orada namaz kıldırabileceğini söyledi. Sefer dönüşü ordusuyla birlikte Zûevan’da konakladığında bazı münafıklar gelerek Hz. Peygamber’i mescidlerine götürüp namaz kıldırarak istediler. Bu sırada mescid ve onu yapanların niyetleri hakkındaki âyetler nâzil oldu (et-Tevbe 9/107-110). (Bkz. Hüseyin ALGÜL, Mescid-i Dırar, Ankara 2004, XXIX, 272-273)

**وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضَرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَآيَخُلْفُنَّ أَنْ آرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ**

“107. Bir de şunlar var ki, zararlı eylemler gerçekleştirmek, inkârcılıklarını pekiştirmek, müminlerin arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah ve resulüne savaş açmış kişi lehine fırsat kollamak üzere bir mescid yapmışlardır. "Amacımız sadece iyi bir şey yapmaktır" diye de yemin edecekler. Allah şahit, onlar kesinkes yalancıdırlar.”

“108. Orada asla namaza durma! Daha ilk günden takvâ temeli üzerine kurulan mescid ise namaz kılman için elbette daha uygundur; burada gerçekten arınmak isteyen adamlar vardır. Allah da arınmaya çalışanları sever. “(Tevbe, 9/107-108)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) mescid adıyla bile olsa bu fitne ve ihanet yuvasını yıktırıştır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’in vefatından sonra da yalancı peygamberler türemiş, onlarda din adına insanları aldatmışlardır. Hz. Ebu Bekir bunlarla mücadele etmiş, bu mücadele de pek çok şehit verilmiştir. H.12/M. 633 yılında Hâlid b. Velîd’in komutasında Yemâme’de yalancı peygamber Müseylime ile yapılan savaşta yetmiş muhacir, yetmiş ensardan olmak üzere 600’den fazla (bazı rivayetlerde 700, 1200 veya 1700) şehid verilmiştir. Bu savaşta pek çok kura hafız şehit olmuştur.

C. DİNİN TEMEL KAYNAKLARI

İslam dininin getirdiği hükümler beş temel esası korumaya yöneliktir. Bu esaslar dinin, canın, aklın, neslin ve malın korunmasıdır. Dinin güvenlik altına alınması, korunması doğrudan dini kaynaklarından doğru bir şekilde öğrenmek ve öğretmekle mümkün olacaktır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.), Ebu Musa el-Eşari ile Muaz b. Cebel’i Yemene görevli olarak gönderirken bazı tavsiyelerde bulunmuştu ve sonra şu soruları sordu:

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا أَرَادَ أَنْ يَبْعَثَ مُعَاذًا إِلَى الْيَمَنِ قَالَ « كَيْفَ تَقْضِي إِذَا عَرَضَ لَكَ قَضَاءٌ » . قَالَ أَقْضِي بِكِتَابِ اللَّهِ . قَالَ « فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فِي كِتَابِ اللَّهِ » . قَالَ فَبِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . قَالَ « فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فِي سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَا فِي كِتَابِ اللَّهِ » . قَالَ أَجْتَهُدُ رَأْيِي وَلَا أَلُو . فَضَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَدْرَهُ وَقَالَ « الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَّقَ رَسُولَ رَسُولِ اللَّهِ لِمَا يُرْضَى رَسُولَ اللَّهِ »

Peygamberimiz (s.a.s.):

-Sana hakkında hüküm vermen gereken bir mesele arz olduğunda nasıl hüküm verirsin?

-Allah’ın Kitabı’na göre hüküm veririm.

-Şayet Allah’ın Kitabı’nda bulamazsan?

-Rasülullah (s.a.s.)’in sünnetiyle hükmederim.

-Ne Allah’ın Kitabı’nda ne de Rasülullah’ın sünnetinde bulamazsan?

- Kendi reyimle icthad ederim. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.s.) şöyle buyurdu:

-Rasülullah’ın (s.a.s.) elçisini muvaffak kılan Allah’a hamd ederim. (Ebu Davud, Akdiyye, 11;Tirmizi, Ahkam, 3)

Bu hadis-i şerif İslam dininin ana kaynaklarını sıralayan bir hadistir. Dinimizin temel kaynakları, Allah’ın kelâmı Kur’an-ı Kerim ile Resulullah (s.a.s.)’in sünnetidir.

1. KUR’AN

Kur’an, Allah tarafından vahiy yolu ile Hz. Muhammed (s.a.s.)’e Arapça olarak indirilen, tevatür yoluyla hiçbir değişikliğe uğramadan bize ulaşan, mushaflarda yazılı, Fâtiha sûresiyle başlayıp Nâs sûresiyle biten, okunmasıyla ibadet edilen, başkalarının benzerini getirmekten âciz kaldığı kelâmdır.

Rabbimiz Kur’an’ı bize şöyle anlatmıştır.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

“Kesin olarak bilirsiniz ki bu kitabı kuşkusuz biz indirdik ve onu mutlaka koruyan da yine biziz.” (Hicr, 15/9)

Diğer kutsal kitaplar eksilme, değişme, bozulma, kaybolma gibi tahrife maruz kalmış olup; Kur’an-ı Kerim Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’e geldiği şekliyle değişmeden, bozulmadan korunmuştur ve korunacaktır.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ

“Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt, kalplerdeki hastalıklara bir şifa, inananlara bir rehber ve rahmet gelmiştir.” (Yunus, 10/57)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمٌ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا كَبِيرًا

“Kuşkusuz bu Kur’an en doğru olana iletir; dünya ve âhiret için yararlı işler yapan müminlere, kendileri için büyük bir mükâfat olduğunu müjdeler.” (İsra, 17/9)

Kur’an’ın asıl işlevi, insanlık için bir rehber olması, “en doğru olan” a götürmesidir. “En doğru olan” la ilgili açıklamalar genellikle şu noktada toplanmaktadır: En doğru olan, öncelikle İslâm dini, yani onun temel öğretisi olan doğru itikad, güzel ameldir. Bu ikisini gerçekleştiren de Allah tarafından ödüllendirileceği için Kur’an aynı zamanda bu büyük ecri kazanmaya vesiledir. (Kur’an Yolu, III, 465) Hz. Peygamber(s.a.s.) şöyle buyurmuştur:

إِنَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَأَحْسَنَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ

“Sözlerin en güzeli, Allah’ın kitabı; yolların en güzeli de Muhammed’in yoludur.” (İbn Hanbel, III, 320)

Kur’an, tutulması gereken sapasağlam bir kulp, yapışılması gereken Allah’ın ipi, sözlerin en güzeli, doğru yola ulaştıran rehber, dinleyenlere nasihat, hasta kalplere deva, sorunlara çözüm, müminlere rahmettir.

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

“Bu da (Kur’an) bizim indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. Ona uyun ve günahattan korunun ki size rahmet edilsin.” (Enam, 6/155) Bu ayetten Kur’an’ın indiriliş gayesinin, onu okumak, anlamak, yaşamak/uymak olduğu anlaşılmaktadır.

Beşerin derdine derman olur ancak Kur’an

Ona sarılmazsa eğer canavardan da beterdir insan

Allâh’a dayan sa’ye sarıl hikmete ram ol

Yol varsa budur bilmiyorum başka çıkar yol.

Mehmet Akif Ersoy

2. SÜNNET

Kur’an- ı Kerim’den sonra dinin ikinci kaynağı sünnettir.

Sözlükte “izlenen yol, yöntem, örnek alınan uygulama, örf ve gelenek” anlamlarına gelmekte olup, sünnet “Resûlullah’ın söz, fiil veya tasvipleri” (takrirleri) şeklinde tanımlanmıştır. (Mürteza Bedir, Sünnet, DİA, İstanbul 2010, XXXVIII, 153)

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

“O peygamberleri apaçık delillerle ve kutsal metinlerle gönderdik. O peygamberleri apaçık delillerle ve kutsal metinlerle gönderdik. İnsanlara indirdiklerimizi kendilerine açıklaman için ve (ola ki üzerinde) düşünürler diye sana da uyarıcı kitabı indirdik.” (Nahl,16/44)

Âyette Hz. Peygamber’e Kur’an’ın indirildiği bildirilmekle kalmayıp, ona “insanlara indirilenleri yani Allah’ın hükümlerini onlara açıklama” görevi de yüklenmiştir. Buna göre Hz. Peygamber sadece bir nakilci değil, aynı zamanda Allah’ın hükümlerini sözlü veya fiilî olarak açıklama, yorumlama, inananlara uygulamada örnek olma işlevine de sahiptir. (Kur’an Yolu, III, 402)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

“Andolsun, Allah’ın Resülünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab, 33/21)

İnsanlar dünyada amaçlarına ulaşabilmek için uygun örnek ve rehberler edinirler, bunların yollarını izleyerek, tavsiyelerine uyarak hareket edip istediklerini elde etmeye çalışırlar. Allah’a iman edip O’nun rızâsını isteyen, âhirette lutfedeceği emsalsiz nimetlere mazhar olmayı uman ve daima Allah sevgisiyle yaşamak isteyen insanlar için eşi bulunmaz örnek, O’nun sevgili kulu, elçisi, rahmeti, şahidi, müjdecisi, davetçisi Muhammed Mustafa’dır. (Kur’an Yolu, IV, 377)

Peygamber Efendimiz inen vahyi, gelen hükümleri, ibadetlerin nasıl yapılacağını göstermiştir. Kur’an-ı Kerim’de orucun başlama vakti imsak ile ilgili olarak:

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ

“Şafağın beyaz ipliği, siyah iplikten ayırt edilinceye kadar yiyin, için!” (Bakara, 2/187) âyetinde geçen iplikleri Adiy b. Hâtim gerçek anlamış yastığının altına iki iplik koyup onlara bakmıştı. Oysa Hz. Peygamber âyette sözü edilen iki ipliği, “Bu ancak gecenin karanlığı ile sabahın aydınlığı demektir.” şeklindeki izah etmişti. (Buhârî, Tefsîr, 2/28) Kur’an-ı Kerim’de:

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰعِينَ

“Namazı kılın, zekatı verin. Rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin.” (Bakara, 2/43) Namaz emredilmiş, ancak namazın nasıl kılınacağı bildirilmemiştir. Namazın nasıl kılınacağını Peygamber Efendimiz (s.a.s.) öğretmiştir.

وَصَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي

“Namazı benden gördüğünüz gibi kılınız.” (Buhârî, Ezan, 18) hac ile ilgili olarak “Hac ibadetinin gereklerini benden öğrenin.” (Müslim, Hac, 310)

Abdullah b. Ömer’e “Biz Kur’an’da korku ve hazar namazını (barış ve güven zamanında meskun olduğun yerde kılınan namaz) bulduğumuz halde (neden) sefer namazını bulamıyoruz? Diye sorulduğunda; “Biz bir şey bilmez iken Allah bize Muhammed (s.a.s.)’i gönderdi ve biz de onun ne yaptığını görmüşsek öyle yapıyoruz.” Cevabını verdi. (Muvatta’, Kasru’s-salât, 2)

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

“Kim peygambere itaat ederse, Allah’a itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse (bilsin ki) biz seni onlara bekçi göndermedik.” (Nisa, 4/80)

Allah resulünün işi, görev ve yetkisi sadece vahyi tebliğ etmekten ibaret değildir. Onun ümmete örnek olmak, vahyi açıklamak, gerekli görülen yerlerde boşlukları doldurmak ve yeni oluşan İslâm toplumuna (ümmete) liderlik etmek gibi vazife ve selâhiyetleri vardır. (Kur'an Yolu, II, 100)

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

“Peygamber size ne verdiyse onu alın, neyi de size yasak ettiyse ondan vazgeçin. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz, Allah'ın azabı çetindir.” (Haşr, 59/7)

Güneş doğduktan sonra kerahet vaktinde namaz kılmaya kalkışan kişi, etbaut tabiinden Süfyan b. Uyeyne tarafından uyarılır. Namaz kılmak isteyen o kişi: “Allah'ın beni namaz kıldığım için cezalandıracağını mı?” söylüyorsun, der. Süfyan b. Uyeyne bu kişiye “Allah seni namaz kıldığın için değil, sünnete uymadığın için cezalandırır!” cevabını verir. (Darimi, Mukaddime, 39)

Anlaşıyor ki sünnet, Kur'an'ın hayat bulmuş, uygulanmış hali, onun yaşanmış bir tefsiri, örnek tatbikatıdır.

D. İLMİN ÖNEMİ

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

“Kulları içinden ancak bilenler, Allah'ın büyüklüğü karşısında heyecan duyarlar.” (Fâtır, 35/28) Rabbimiz bilgi ve bilenin değerine vurgu yaparken, alimin sadece bilgi yüklenen olmadığına da dikkat çekmiştir. Peygamber Efendimiz (s.a.s.):

اغْدُ عَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا أَوْ مُسْتَمِعًا ، وَلَا تَكُنِ الرَّابِعَ فَتَهْلِكَ

“Öğreten, öğrenen, dinleyen ya da ilmi seven/destekleyen ol, beşincisi olma, helâk olursun!” (Dârimî, Mukaddime, 26) buyurmuşlardı.

Kur'an-ı Kerim ve hadislerde ilmin önemi vurgulanmış, cahillikten kaçınılması emredilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de pek çok ayette düşünmeye, akletmeye, ibret almaya vurgu yapılmıştır. İslami ilimler öğrenilir ve vahiy ile akıl buluşturulursa dini istismar etmek isteyenler fırsat bulamayacaktır.

E. İSTİKAMET ÜZERE OLMAK

İstikamet, kişinin her türlü aşırılıktan sakınarak doğruluk üzere bulunmasıdır. İstikamet, dinî ve ahlâkî hükümlere uygun bir hayat sürme, her türlü aşırılıktan sakınma, Allah'a itaat edip Hz. Muhammed'in sünnetine uymaktır. (Mustafa Çağrıcı, Süleyman Uludağ, İstikamet, DİA, XXIII, 348)

Süfyan b. Abdullah ra. der ki: Ya Resulullah! Bana İslâm hakkında bir söz söyle, onu bir daha senden başkasına sormaya ihtiyaç hissetmeyeyim.

Resulullah (s.a.s.): **“Allah'a inandım de, sonra da istikamet üzere ol!”** buyurdu. (Müslim, İmân 62; Tirmizî, Zühd 61; İbni Mâce, Fiten 12.)

Allah Resülü çok öz bir tarifte bulundu, istikamet üzere, Kur'an ve sünnetin çizdiği dosdoğru bir hayat sürmek. İnandığını yaşamak! Yaşadığında samimi olmak!

F. BİRLİK BERABERLİK RUHU

Vatanın, ülkenin, devletin tehlike de olduğu bir dönemde dinimizi tam olarak yaşamamız mümkün olmayacaktır. Ülkemizin birliğine, huzuruna, bağımsızlığımıza, bayrağımıza, ezanımıza göz diken, huzurumuzu bozmak isteyen, dinimizi ve değerlerimizi istismar etmek isteyenlere karşı bir ve diri olmalıyız. Peygamber Efendimiz (s.a.s.):

تَرَى الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادِهِمْ وَتَرَاحِمِهِمْ وَتَعَاطِفِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى عَضْوًا تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهْرِ وَالْحُمَى

“Birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerine şefkat hususunda müminleri âdeta tek bir vücut (beden) gibi görürsün. Mümin bir uzvundan şikayet ederse, vücudun diğer uzuvları da uykusuzluk ve ateşle ona iştirak ederler.” (Müslim, Birr, 66) buyurdu.

Vücudun her bir uzvu nasıl değerli ve vazgeçilmezse; İslam toplumu içerisinde yaşayan her birey aynı değerdedir. Hadis-i şerifte müslüman toplum ve ümmet bir vücuda benzetilmiştir. Vücudun işlevi, hareketi, sağlıklı yaşamı, tüm organların uyum içerisindeki çalışmasına bağlıdır. Vücuttaki herhangi bir rahatsızlık tüm vücudu nasıl etkilerse, ülkemizin bir köşesinde, dünyanın öbür ucunda müslüman kardeşimizin sıkıntısı, derdi bizi etkilemelidir. Müslümanlar parmakları bir araya gelmiş yumruk gibi olmalıdır.

إِنَّ الْمُؤْمِنَ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا

“Müminin mümine göre konumu, parçaları (bölümleri) birbirini destekleyen bir tek bina gibidir.” (Buhârî, Salât, 88) Bu hadisi şerifte de Allah Resulü (s.a.s.) inananları bir binaya benzetiyor. Bina, tuğlaların yan yana ve üst üste dizilmesi ile oluşur. Tuğlaları birleştiren harçtır. Her bir mümin tuğla, İslam toplumu ise bina, kardeşlik tuğlaları birleştiren harçtır. Mehmet Akif ne güzel ifade etmiştir:

Girmeden tefrika bir millete; düşman giremez.

Toplu vurdukça sineler; onu top sindiremez.

‘Sen-ben’ desin efrad, aradan vahdeti kaldır,

Milletler için işte kıyamet o zamandır.

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلِمُهُ، وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ كُرْبٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

“Müslüman müslümanın (din) kardeşidir. Ona zulmetmez, onu düşman eline vermez (himaye eder). Her kim, müslüman kardeşinin ihtiyacını giderirse, Allah da onun bir ihtiyacını giderir. Her kim, bir müslümanın bir sıkıntısını giderirse, Allah da onun (bu iyiliği) sayesinde Kıyamet sıkıntılarında bir sıkıntısını giderir. Her kim de dünyada bir müslümanın (ayıbını) örterse, Allah da kıyamet günü onun (ayıbını) örter.” (Müslim, Birr, 58)

SONUÇ:

Müslümanlar Allah’ın Kitabını, Peygamber Efendimizin sünnetini 14 asırlık sağlam tecrübeyi, irfan geleneğini, akli selimi rehber edinmelidir. İslam’ın iki temel kaynağı Kur’an ve sünnet iyi öğrenilmelidir. Resulullah (s.a.s.) Efendimiz buyurmuştur ki:

تَرَكَتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ

“Size iki emanet bırakıyorum, bunlara sımsıkı sarılırsanız asla dalalete düşmezsiniz; bunlar Allah’ın kitabı ve Resulünün sünnetidir.” (Muvatta, Kader, 3) Hadis-i şerif asla unutulmamalıdır!

İslâm’a göre Hz. Peygamber’den başka, “masum ve tartışılmaz” bir otorite ve rehber kabul edilemez. Hiçbir kimse ve hiçbir yapı, kendisini dinin mutlak temsilcisi olarak göremez ve insanları kendisine kayıtsız şartsız itaat ve bağlılığa çağıramaz. İslâm’da itaat ve bağlılık, Allah ve Resulünedir. İslam’a göre hiçbir kişinin kendisini yanılmaz bir otorite ve rehber olarak kabul etmesinin veya bağlıları tarafından böyle görülmesinin bir geçerliliği yoktur.

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىكُمْ

“...Allah katında en değerli olanımız O’na itaatsizlikten en fazla sakınmanızdır.” (Hucurat, 49/13)

Tarih boyunca mehdici-mesihçi, bâtinî karakter arz eden pek çok fitne ve fesat hareketi ortaya çıkmıştır. Bu tür fitne ve fesattan korunmak için İslam’ı ve dinin kaynaklarını iyi bilmek ve samimi bir şekilde yaşamak gerekiyor. Peygamberimiz, Efendimiz (s.a.s):

الدِّينُ النَّصِيحَةُ. قُلْنَا: لِمَنْ؟ قَالَ لِلَّهِ، وَلِكِتَابِهِ، وَلِرَسُولِهِ، وَلِأُمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ

“Din, samimiyettir.” buyurmuştur. Orada bulunan sahabeden bazıları; -“Ya Resulallah! Din Kime karşı samimi olmaktır” diye sorunca, Efendimiz (s.a.s) şöyle cevap verdi. “Allah’a, Kitabına, Resulüne, Müslümanların önderlerine ve bütün Müslümanlara karşı samimi olmaktır.” (Müslim İman, 95) Samimi mümin, dini ve dînî değerleri menfaati için suistimal etmez.

Geçmişte yaşananlardan ders alınmalı, dinimizi, değerlerimizi istismar eden, dini kendi menfaatleri doğrultusunda kullanmak isteyenlere fırsat verilmemelidir.

Rabbimiz ülkemize, devletimize, milletimize zarar vermek isteyenlere, dinimize, değerlerimize saldıranlara fırsat vermesin. 15 Temmuz gecesi gibi karanlık bir geceyi tekrar bu millete yaşatmasın.

Din-ü devlet, mülk-ü millet uğruna canını feda eden tüm şehitlerimizi, ahirete irtihal etmiş olan gazilerimizi, 15 Temmuz gecesinde şehit olan şehitlerimizi rahmet ve minnetle yad ediyoruz. Rabbim şehadetlerini kabul eylesin. Hayatta olan gazilerimize ve şehitlerimizin ailelerine Rabbimizden sağlık, sıhhat ve afiyet niyaz ediyoruz.

Hazırlayan: Hüseyin YAZICI
İl Vaizi